

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

P8_TA(2015)0463

Groźba kary śmierci dla Ibrahima Halawy

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie Ibrahima Halawy, potencjalnie zagrożonego karą śmierci (2015/3016(RSP))

(2017/C 399/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Egiptu, a w szczególności rezolucję z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie sytuacji w Egipcie ⁽¹⁾ oraz rezolucję z dnia 8 października 2015 r. w sprawie kary śmierci ⁽²⁾,
 - uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych UE w sprawie Egiptu z sierpnia 2013 r. i lutego 2014 r.,
 - uwzględniając układ o stowarzyszeniu między UE a Egiptem z 2001 r., który wszedł w życie w 2004 r. i został uzupełniony planem działania UE–Egipt z 2007 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie w ramach EPS z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie postępów poczynionych przez Egipt,
 - uwzględniając niedawne oświadczenia Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych w sprawie Egiptu, w tym oświadczenie z dnia 16 czerwca 2015 r. w sprawie wyroków sądu w Egipcie oraz z dnia 4 lutego 2015 r. w sprawie skazania działacza w Egipcie,
 - uwzględniając wydane w dniu 10 października 2015 r. wspólne oświadczenie Federiki Mogherini, wysokiej przedstawiciel Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, oraz Thorbjørna Jaglanda, sekretarza generalnego Rady Europy, w sprawie Europejskiego i Światowego Dnia przeciwko Karze Śmierci,
 - uwzględniając wytyczne UE w sprawie kary śmierci oraz wytyczne w sprawie polityki UE wobec państw trzecich dotyczącej tortur i innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karaniami,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., Konwencję ONZ o prawach dziecka oraz Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karaniami, których Egipt jest stroną; uwzględniając rezolucje Zgromadzenia Ogólnego ONZ, a w szczególności rezolucję z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie moratorium na stosowanie kary śmierci (69/186),
 - uwzględniając konstytucję Arabskiej Republiki Egiptu,
 - uwzględniając egipską ustawę 107 z dnia 24 listopada 2013 r. regulującą prawo do zgromadzeń publicznych, pochodów i pokojowych demonstracji,
 - uwzględniając dekret prezydencki z listopada 2014 r. (ustawa 140), który umożliwia odesłanie do kraju pochodzenia cudzoziemców oskarżonych o popełnienie przestępstwa,
 - uwzględniając zasady i wytyczne dotyczące prawa do rzetelnego procesu sądowego i pomocy prawnej w Afryce, będące instrumentem Afrykańskiej Komisji Praw Człowieka i Ludów; uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że ponad dwa lata temu obywatel Irlandii Ibrahim Halawa został zatrzymany pod zarzutem uczestniczenia – w trakcie rodzinnych wakacji, które spędzał w Kairze – w nielegalnych protestach w dniach 16 i 17 sierpnia 2013 r., podczas których demonstranci rzekomo spowodowali śmierć i uszkodzenie mienia; mając na uwadze śmierć 97 osób w tych protestach, najczęściej w wyniku nadmiernego użycia siły przez służby bezpieczeństwa; mając na uwadze, że w chwili aresztowania Ibrahim Halawa miał 17 lat, a więc był nadal nieletni w świetle prawa egipskiego i prawa międzynarodowego;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0012.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0348.

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

- B. mając na uwadze, że Ibrahim Halawa został aresztowany wraz ze swymi trzema siostrami, próbując schronić się w meczecie Al-Fateh, po tym jak w trakcie demonstracji wybuchła przemoc; mając na uwadze, że jego trzy siostry zostały następnie wypuszczone na wolność przez egipskie władze;
- C. mając na uwadze, że prokuratura nie zdołała przedstawić dowodów na to, że Ibrahim Halawa uczestniczył w jakimkolwiek akcie przemocy podczas protestów; mając na uwadze, że prokurator oparł się wyłącznie na zeznaniach świadków-policjantów oraz na sprawozdaniach i dochodzeniach służb wywiadowczych; mając na uwadze, że sąd egipski wielokrotnie odraczał i zawieszał rozprawę Ibrahima Halawy, ostatnio w dniu 15 grudnia 2015 r.; mając na uwadze, że przez cały rok po jego aresztowaniu nie postawiono mu zarzutów; mając na uwadze, że Ibrahim Halawa – wraz z 493 osobami, z których większość to osoby dorosłe – oczekuje na proces grupowy, który ma odbyć się dnia 19 grudnia 2015 r., bez jakiegokolwiek gwarancji zapewnienia minimalnych standardów wolnego i sprawiedliwego procesu, i jest potencjalnie zagrożony karą śmierci w razie wydania wyroku skazującego; mając na uwadze, że w maju 2015 r. Egipt dokonał egzekucji sześciu osób, z których jedna była w tym samym wieku, co Ibrahim Halawa obecnie;
- D. mając na uwadze, że od 2013 r. wydano dużą liczbę wyroków śmierci w grupowych procesach przeciwko domniemanym członkom Stowarzyszenia Braci Muzułmanów oraz rzekomym zwolennikom obalonego prezydenta Muhammada Mursiego; mając na uwadze, że procedury te są niezgodne z zobowiązaniami Egiptu wynikającymi z prawa międzynarodowego;
- E. mając na uwadze, że na mocy art. 10 Powszechnej deklaracji praw człowieka „każdy człowiek przy rozstrzyganiu o jego prawach i zobowiązaniach lub o skierowaniu przeciwko niemu oskarżenia o przestępstwo jest uprawniony na warunkach całkowitej równości do sprawiedliwego i publicznego wysłuchania przez niezależny i bezstronny sąd”;
- F. mając na uwadze, że Ibrahim Halawa został zatrzymany wskutek pokojowego egzekwowania swoich praw do wolności słowa i zgromadzeń oraz jest uznawany przez Amnesty International za więźnia sumienia; mając na uwadze, że wolność słowa i wolność zgromadzeń to niezbędne filary każdego demokratycznego i pluralistycznego społeczeństwa; mając na uwadze, że art. 73 egipskiej konstytucji stanowi, iż obywatele mają prawo do organizowania zgromadzeń publicznych, pochodów i demonstracji oraz wszelkich form pokojowych protestów;
- G. mając na uwadze, że od czasu przewrotu wojskowego w czerwcu 2013 r. dokonano w Egipcie bardzo wielu zatrzymań manifestantów i więźniów sumienia; mając na uwadze, że od lipca 2013 r. wolność zrzeszania się, wolność zgromadzeń i wolność słowa pozostają obszarami budzącymi szczególnie niepokój;
- H. mając na uwadze, że Ibrahim Halawa przebywa w skrajnie trudnych warunkach więziennych, które obejmują domniemane stosowanie tortur i innego okrutnego, nieludzkiego i poniżającego traktowania w momencie aresztowania oraz w trakcie pozbawienia wolności, a także odmówiono mu opieki medycznej i pomocy prawnej; mając na uwadze, że zgodnie z informacjami przekazanymi przez jego rodzinę i przedstawicieli prawnych od dnia 21 października 2015 r. Ibrahim Halawa prowadzi strajk głodowy w proteście przeciwko ciągłemu przetrzymywaniu go w areszcie, co poważnie zagraża jego stanowi zdrowia;
- I. mając na uwadze, że egipska służba prokuratorska i sąd północnego Kairu nie uznały, iż Ibrahim Halawa był nieletni w chwili aresztowania, naruszając obowiązki spoczywające na władzach egipskich na mocy Konwencji o prawach dziecka, której Egipt jest stroną;
- J. mając na uwadze, że orzekanie kary śmierci wobec osób mających mniej niż 18 lat w chwili popełnienia przestępstwa, a także wykonywanie takich wyroków jest niezgodne z międzynarodowymi zobowiązaniami Egiptu;
- K. mając na uwadze, że Charles Flanagan, minister spraw zagranicznych i handlu Irlandii, wyraził rozczarowanie w związku z ciągłym odraczaniem sprawy Ibrahima Halawy w Egipcie; mając na uwadze, że irlandzcy urzędnicy konsularni brali udział we wszystkich dotychczasowych rozprawach sądowych i odbyli u Ibrahima Halawy 48 wizyt konsularnych, oraz mając na uwadze, że świadczy to o wadze, jaką rząd irlandzki przywiązuje do tej sprawy;
- L. mając na uwadze, że Egipt uwolnił cudzoziemców na mocy dekretu prezydenckiego z listopada 2014 r., który umożliwia deportację do krajów pochodzenia obcokrajowców oskarżonych o popełnienie przestępstwa;
- M. mając na uwadze, że Egipt nie wdrożył środków tymczasowych, o które wnosiła Afrykańska Komisja ds. Praw Człowieka i Narodów w marcu 2015 r., aby zagwarantować integralność Ibrahima Halawy i innych nieletnich osób zamieszanych w tę sprawę, zwalniając je w trybie natychmiastowym za kaucją;

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

N. mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie dążą do wypracowania w wielu dziedzinach bliższych stosunków z Egiptem i jego mieszkańcami – jako ważnym sąsiadem i partnerem; mając na uwadze, że Egipt jest najludniejszym krajem arabskim, o liczbie mieszkańców przekraczającej 80 milionów, oraz znaczącym krajem w południowym regionie Morza Śródziemnego; mając na uwadze, że kraj ten stoi w obliczu poważnych problemów dotyczących bezpieczeństwa w konsekwencji sytuacji w sąsiednich krajach; mając na uwadze, że wydarzenia natury politycznej, gospodarczej i społecznej w Egipcie mają istotny wpływ na cały region i nie tylko;

1. wyraża głębokie zaniepokojenie niedopuszczalnym naruszeniem podstawowych praw człowieka wynikającym z arbitralnego zatrzymania irlandzkiego obywatela Ibrahima Halawy i wzywa egipskie władze do natychmiastowego i bezwarunkowego przekazania go władzom irlandzkim na mocy dekretu prezydenckiego wydanego w listopadzie 2014 r. zgodnie z egipską ustawą 140;

2. wyraża głębokie zaniepokojenie pogarszającym się stanem Ibrahima Halawy wskutek strajku głodowego i domniemanych złych warunków w więzieniu; wzywa władze Egiptu do pilnego zapewnienia dobrego stanu zdrowia i samopoczucia Ibrahima Halawy, dopóki pozostaje on w więzieniu; domaga się dogłębnego i niezależnego zbadania wszystkich doniesień o torturach i złym traktowaniu Ibrahima Halawy;

3. wzywa egipskie władze do zagwarantowania przestrzegania art. 10 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, który stanowi, że „każda osoba pozbawiona wolności będzie traktowana w sposób humanitarny i z poszanowaniem przyrodzonej godności człowieka”;

4. przypomina władzom egipskim, że Egipt jest związany niepodważalnymi zobowiązaniami międzynarodowymi wynikającymi z Konwencji o prawach dziecka, które mają zastosowanie do Ibrahima Halawy; domaga się, aby egipskie władze kategorycznie wykluczyły groźbę kary śmierci w przypadku skazania Ibrahima Halawy, biorąc pod uwagę, że został on aresztowany jako nieletni;

5. przypomina o absolutnym sprzeciwie UE wobec stosowania kary śmierci w jakichkolwiek okolicznościach i wzywa do wprowadzenia w Egipcie pełnego moratorium na wydawanie wyroków śmierci; apeluje do Egiptu o ratyfikowanie drugiego protokołu fakultatywnego do Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., którego celem jest zniesienie kary śmierci;

6. wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, że władze egipskie nie zapewniły prawa do rzetelnego procesu sądowego Ibrahima Halawy oraz 493 innych oskarżonych, a w szczególności: brakiem możliwości odwołania się lub zakwestionowania ich dalszego przetrzymywania i stawianych zarzutów, powtarzającą się odmową dostępu do adwokata oraz nadmiernym wydłużaniem okresu aresztu tymczasowego, co stanowi naruszenie krajowych i międzynarodowych zobowiązań Egiptu;

7. jest przekonany, że obrońcom Ibrahima Halawy będzie niezwykle trudno prowadzić indywidualną obronę, jeżeli jego sprawa będzie rozpatrywana w ramach grupowego procesu wszystkich pozwanych aresztowanych w związku z protestami w sierpniu 2013 r.;

8. zdecydowanie potępia wykorzystywanie grupowych procesów w postępowaniu sądowym oraz wzywa egipskie władze, aby przestrzegały prawa międzynarodowego i zapewniły najwyższe międzynarodowe standardy w odniesieniu do prawa do rzetelnego i sprawiedliwego procesu; wzywa egipskie władze do uwolnienia osób zatrzymanych wskutek pokojowego korzystania z prawa do wolności wypowiedzi, zgromadzeń i zrzeszania się, zapisanego w konstytucji Egiptu i innych międzynarodowych konwencjach, których Egipt jest stroną; jest poważnie zaniepokojony znacznym pogorszeniem się środowiska medialnego; potępia procesy i wydawane zaocznie wyroki skazujące egipskich i zagranicznych dziennikarzy;

9. wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych – za pośrednictwem przedstawicielstwa UE w Kairze – a także państwa członkowskie, zwłaszcza Irlandię, do monitorowania wszystkich rozpraw w procesie Ibrahima Halawy i jego współoskarżonych; oczekuje, że ESDZ poruszy tę kwestię na najwyższym szczeblu dialogu z Egiptem i będzie składać Parlamentowi regularne sprawozdania z monitorowania procesu sądowego; wzywa władze irlandzkie – a także delegaturę UE – do dalszego świadczenia pełnego wsparcia prawnego, konsularnego oraz innych form wsparcia na rzecz Ibrahima Halawy i jego krewnych oraz do regularnego odwiedzania go w więzieniu; wzywa egipskie władze egipskie, aby w związku z europejskim obywatelstwem Ibrahima Halawy nadal ułatwiały rządowi Irlandii dostęp służb konsularnych;

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Biuru Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka, parlamentom i rządóm państw członkowskich oraz prezydentowi Arabskiej Republiki Egiptu i jego rządowi tymczasowemu.
